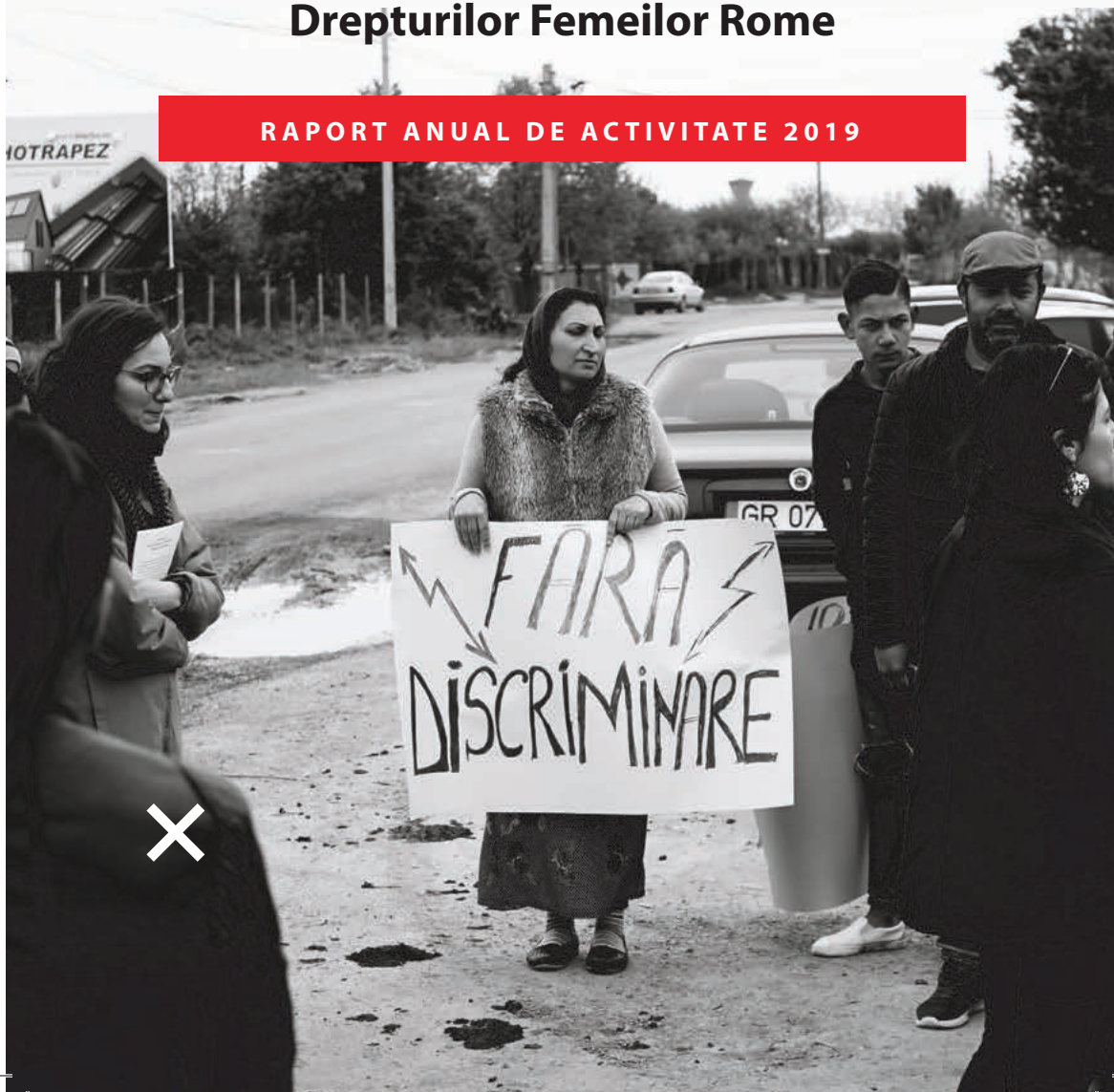

Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE 2019

RETROSPECTIVA 2019

Anul 2019 a fost un an plin, cu multe roade culese datorită muncii depuse în ultimii șapte ani, dar și cu multe dezamăgiri și eșecuri cauzate în principal de sistemul rasist, misogin, capitalist în care trăim, dar și din cauza patriarhatului adânc înrădăcinat în comunitățile în care lucrăm.

A fost un an în care noi, toate, am călătorit foarte mult pentru a dezvolta parteneriate care să ne ajute să susținem munca noastră colectivă și intersecțională de la firul ierbii. În acest an, împreună cu aliații și aliatele noastre am confruntat poate mai vocal ca niciodată inacțiunile poliției în cazurile de violență asupra femeilor și fetelor, am sancționat faptul că administrațiile locale funcționează mai mult după principii capitaliste, susținând mai degrabă afacerile locale, gentrificarea și evacuările în detrimentul nevoilor de bază ale oamenilor, precum locuirea.

Cazul Floricăi, femeia romă din Zalău atacată de un șofer de autobuz local în timp ce se întorcea de la spital cu cei doi copii, ne-a arătat încă o dată că actele de violență în spațiul public asupra femeilor rome sunt motivate de rasism, sexism și clasism. Încă nu i s-a făcut dreptate. Justiția este lentă, birocratică și mai ales inaccesibilă pentru femei precum Florica. Campania derulată pentru ea și familia ei, precum și solidarizările grupurilor activiste rămân deocamdată singurele alternative.

La nivel de comunitate, am intervenit punctual în situații în care fete sau femei rome erau victime ale violenței, erau supuse unor forme diverse de exploatare sau sufereau, literalmente, de foame.

Una dintre cele mai mari reușite ale noastre este faptul că în ianuarie 2019 am inaugurat primul centru comunitar al femeilor rome din Valea Seacă "Biroul Femeilor" care și-a propus să dezvolte o metodă de intervenție socială feministă. A fost un proces de consultare și negociere mai ales între noi, întrucât suntem conștiente că este nevoie de susținerea unui astfel de centru pe termen lung, în lipsa sprijinului autorităților locale.

Un alt rezultat important, de această dată în comunitatea din Mizil, a fost faptul că am reușit să introducem Cartierul de romi în planul de infrastructură al administrației locale și din luna iulie 2019, străzile au început să fie asfaltate și racordate la sistemul public de canalizare. Acest rezultat se datorează muncii de advocacy pe care grupul de inițiativă al femeilor rome a dus-o în ultimii 6 ani. Astfel, femeile din Mizil au monitorizat ședințele de consiliu local, au trimis scrisori și au mers în audiență, iar unele dintre ele au avut postări critice pe Facebook la adresa administrației locale.

În Giurgiu, moartea tragică a Stanei din cauza tirurilor și camioanelor de mare tonaj care străbat cartierul de romi, a mobilizat pentru prima dată comunitatea Rudari să organizeze un protest pentru a revendica problemele de infrastructură și lipsa siguranței. A fost un an de advocacy pe care grupul de inițiativă l-a dus pe mai multe planuri pentru a convinge autoritățile să crească siguranța cetățenilor în zonă. Din păcate, autoritățile sunt încă departe de a găsi soluții pentru cetățeni, însă oamenii rămân la fel de îndârjiți, dar și expuși pericolelor.

Anul 2019 a fost pentru noi un an în care feminismul rom a fost din ce în ce mai vizibil și prezent în poziționările noastre, în solidaritățile dintre noi, în munca noastră intersecțională atât la nivel local, național și internațional, cât și împreună cu aliatele și aliații noștri. Proiectele și inițiativele noastre au implicat din ce în ce mai mult tinere și tineri din comunități, dând noi direcții de acțiune pentru educație feministă romă.

Nu în ultimul rând, am învățat să avem mai multă grijă una de cealaltă, la nivel de echipă, dar și la nivel personal, pentru că ne-am dat seama că dacă noi nu suntem bine, nu putem continua lupta feministă intersecțională și nu vom putea descoperi alte fete și femei rome care să se alăture misiunii noastre sau care să contribuie la dezvoltarea feminismului rom.

CINE SUNTEM?

Noi, femeile rome, moștenim o istorie grea lăsată de sclavia din România, la care se adaugă rasismul și misoginismul din prezent, toate acestea având implicații atât în viața din cadrul familiei, cât și cea din cadrul comunității sau din spațiul public. Pe de altă parte, avem identități multiple care ne afectează în mod diferit. De aceea, modul nostru de lucru este intersecțional, acționând la nivel local și național, împreună atât cu grupurile de femei, tinere și tineri de etnie romă din comunități, cât și cu persoanele și organizațiile aliate.

Încă de la înființare, misiunea E-Romnja este de a lupta pentru afirmarea, promovarea și creșterea implicării fetelor și a femeilor rome în spațiul societății și al comunității rome. Ne dorim ca imaginea fetelor și a femeilor rome să reflecte diversitatea și realitatea experiențelor trăite.

La nivel național acționăm în mod intersecțional prin rețelele, coalițiile și munca grupurilor din societatea civilă pentru a construi și contribui la o mai bună agendă publică referitoare la problemele specifice cu care se confruntă femeile rome. Astfel, participăm la procese de consultare, training-uri, forumuri publice pe teme/proiecte/politici legate de locuire și evacuări forțate, forme de violență asupra femeilor, egalitate de gen, comunitatea LGBTQIA+ etc. Activitatea de advocacy este parte integrantă din demersul nostru de a ne asigura că munca, experiențele și problemele întâmpinate de fetele și femeile rome din comunități sunt reflectate la nivelul politicilor, în discursul public și la nivelul inițiativelor societății civile.

VALORI

INTERSECȚIONALITATE

SURORITATE

RESPECT PENTRU
DIVERSITATE

JUSTIȚIE
SOCIALĂ

SOLIDARITATE

ETICĂ

ECHITATE

COOPERARE

DIRECȚII ȘI STRATEGII

Intervenție comunitară feministă romă

Deoarece credem că abordarea noastră trebuie să pornească de la firul ierbii către nivelul național pentru a răspunde atât nevoilor stringente, dar și pentru a acționa asupra sistemului instituțional, am dezvoltat în ultimii ani de lucru **metoda S.O.R.A.** ca **model de intervenție comunitară feministă**. Această metodă presupune realizarea a patru pași esențiali, astfel:

1

STUDIU

Este o etapă de analiză, de învățare și împărtășire a experiențelor femeilor (inegalități, abuzuri, violență etc.) în care identificăm nevoile comunității;

2

ORGANIZARE

Pas în care dezvoltăm grupuri de inițiativă locală a femeilor rome. În această etapă organizăm ateliere, discuții, șezători prin care prioritizăm problemele comunității și dezvoltăm strategii adaptate. Această etapă încurajează leadership-ul feminin rom și promovează modele de implicare a femeilor în comunitate;

3

REVENDICARE

Etapă în care grupurile cu care lucrăm organizează diferite acțiuni publice, comunitare, locale pentru diferite probleme. De asemenea, femeile din grupuri încep să urmărească activitatea administrației locale și a diferiților politicieni locali, precum și proiectele locale care ar trebui să cuprindă și comunitățile lor;

4

ADVOCACY

Etapă finală în care creăm contexte pentru dialog și colaborare cu actori locali din diverse structuri, pornind de la acțiuni construite de femei rome. Organizăm acțiuni de advocacy pentru diferite probleme locale întâmpinate de femei, de la lipsa infrastructurii locale, lipsa accesului la apă, servicii și utilități până la lipsa accesului la sănătate, violență etc.

Dezvoltare comunitară cu grupuri de femei rome

Munca noastră din comunitate este o reflexie a muncii pe care încercăm să o facem și la nivel național. Metoda S.O.R.A. este adaptată contextului local al comunităților și aplicată cu ajutorul diferitelor instrumente. Astfel, organizăm evenimente cu tradiție pe care le facem an de an, ne conectăm cu diferite grupuri de femei/tineri din alte comunități, dezvoltăm alianțe între noi și luptăm pentru problemele care ne afectează viața cotidiană prin diferite metode artistice, culturale, acțiuni revendicative și activism în stradă.

ACȚIUNI CULTURALE ÎN COMUNITATE

Ziua Internațională a Romilor (8 aprilie): Marcăm sărbătoarea în fiecare an, în toate comunitățile noastre, printr-un eveniment devenit tradiție. Este un bun prilej pentru a vorbi despre limba și cultura romani și despre tradițiile noastre, dar în același timp, profităm de ocazie pentru a atrage atenția autorităților că în continuare vocile femeilor rome sunt marginale și că interesele lor nu sunt pe agendele locale ale autorităților. În fiecare an, în comunitate ne place să gătim și să luăm masa împreună.

În comunitatea din Valea Seacă am organizat un marș de 8 Aprilie care a pornit din cartierul cel mai vulnerabil din comunitate, iar în fața primăriei unde autoritățile au fost prezente, femeile rome au citit manifestul cu privire la problemele cu care se confruntă. La final s-a organizat o petrecere lăutărească unde s-a servit mâncare tradițională gătită la ceaun de femeile din grup.

ACȚIUNI CULTURALE ÎN COMUNITATE

Teatru-forum în comunitatea din Giurgiu: "Avem de toate în comunitate" este o piesă coordonată de actrița romă Oana Rusu prin care femeile au atras atenția autorităților cu privire la problemele legate de lipsa accesului la infrastructură, rasism, discriminare cu care se confruntă. Spectacolul a avut loc la Casa de cultură și au fost prezenți oameni din comunitate, reprezentanți ai autorităților publice locale și membri ai Consiliului Local.

ACȚIUNI CULTURALE ÎN COMUNITATE

"Cine a omorât-o pe Szomna Grancsa?" și "Kali Traș"

sunt două spectacole ale companiei de teatru rom feminist Giuvlipen pe care am ales să le aducem în comunitate pentru că uneori este mai ușor să vorbim prin artă despre subiecte sensibile, precum: practicile similare căsătoriei între minori, presiunea comunității asupra fetelor, controlul corpului femeilor, istoria asupririi romilor din România.

Ateliere de teatru comunitar cu tinerii. Împreună cu actorul rom Andrei Șerban am organizat ateliere de teatru în cadrul cărora am încurajat tinerii și tinerele din grupul Romi și Rome cu Inițiativă din Mizil să vorbească despre discriminarea elevilor romi în școli și licee. Experiențele colectate în urma acestor ateliere vor fi montate într-un material video.

ATELIERE ȘI DEZBATERI

Drepturi sexuale și reproductive. Accesul la sănătate a fost și va rămâne una dintre cele mai mari provocări pentru romi, dar în special pentru femeile rome. Împreună cu moașa Adina am organizat ateliere în comunitate pentru a încuraja femeile să efectueze testul Babeș-Papanicolau, am discutat despre contracepție și acces la contracepție, consimțământ, viață sexuală, sarcină, pregătirea pentru bebe și cancerul de sân și de col uterin. Am susținut financiar femei rome din comunitate care aveau nevoie de bani pentru a face analize și tratamente ginecologice și am organizat o campanie prin care am adus în comunitate o caravană medicală mobilă și am facilitat accesul a peste 70 de femei rome pentru efectuarea testului Babeș-Papanicolau.

Ziua Internațională pentru Nonviolență în școală (30 ianuarie) a fost marcată de grupul Romi și Rome cu Inițiativă din Mizil printr-o dezbatere cu elevii de la clasele V-VIII din cadrul școlii Sf. Nicolae din Mizil.

Ziua internațională pentru eliminarea discriminării rasiale (21 martie) a fost marcată de tinerii noștri din grupul de la Mizil prin susținerea unei prezentări, urmată de discuții la care au participat elevi de la clasele IX-XII din cadrul liceului Tase Dumitrescu din Mizil.

ATELIERE ȘI DEZBATERI

Atelier bullying și hărțuirea fetelor: În cadrul celor 16 zile de activism împotriva violenței asupra fetelor și femeilor am organizat un atelier cu eleve și elevi din cadrul liceului "Ion Barbu" din Giurgiu pentru a discuta despre fenomenul bullying, despre hărțuirea și blamarea fetelor în situații de violență.

Tabăra feministă anuală din acest an a fost organizată la Moeciu. Pe lângă atelierele susținute de colegele noastre pe teme feministe, l-am avut ca invitat pe activistul rom Florin Nasture care a organizat un atelier despre implicare civică dintr-o perspectivă religioasă.

ACȚIUNI REVENDICATIVE ȘI ACTIVISM LOCAL

8 Mai - Ziua Egalității de Șanse între Femei și Bărbați. Grupurile noastre de tinere și tineri din Mizil și Valea Seacă au marcat această zi printr-un flashmob cu mesaje despre rolurile de gen atribuite de către societate fetelor și băieților. Au stat de vorbă cu oamenii pe stradă și au împărțit flyere, atrăgând atenția asupra faptului că atât fetele cât și băieții trebuie să aibă aceleași drepturi. În grupul Revendicări din Sat din Valea Seacă, băieții au gătit pizza pentru fete și au discutat despre rolurile de gen.

Marș comemorativ în Giurgiu. Moartea Stanei din cartierul Rudari a scos în stradă peste 50 de femei și bărbați. Unele persoane dintre cele care au protestat, au fost prezente la discuția cu primarul despre problemele din comunitate.

Marșul împreună pentru siguranța femeilor este deja un eveniment cu tradiție în comunitatea din Valea Seacă la care anual participă femei, tinere și tineri din grupurile noastre locale. Este un prilej prin care comunitățile se solidarizează împotriva violenței asupra fetelor și femeilor și totodată cer intervenția autorităților și în special a poliției în cazurile de violență. Scandările preferate au fost și anul acesta **#fărăviolență** și **#violențanuareculoare!**

ACȚIUNI DE ADVOCACY

Munca noastră de advocacy se dezvoltă și se implementează atât la nivel local, cât și național. La nivel local, ne concentrăm pe implementarea priorităților stabilite cu grupurile de inițiativă.

În 2019, temele noastre majore de advocacy în comunitățile în care lucrăm au fost: violența sexuală împotriva fetelor rome, practici similare căsătoriilor între minori și combaterea abandonului școlar. Parteneriatele locale create în ultimii patru ani au rolul de a adapta sistemul administrativ local și practicile poliției în privința intervențiilor locale pentru siguranța fetelor și femeilor rome. Astfel, am organizat întâlniri punctuale pe cazuri identificate în comunități, am avut consultări cu avocați, procurori, polițiști și experți în domeniul legislației asupra unor cazuri, am redactat scrisori deschise și rapoarte privind situația locală. Lipsa legislației adecvate, practicile instituționale, rasismul și sexismul instituțional sunt, din păcate, definitorii pentru cazurile gestionate în 2019.

De asemenea, împreună cu grupurile de inițiativă am continuat munca pentru obținerea drepturilor referitoare la infrastructură și pentru includerea comunităților în proiectele locale de investiții.

2019 a fost un an de muncă asiduă pentru a convinge autoritățile din Giurgiu să asigure condiții de locuire decentă și în siguranță pentru locuitorii comunității Rudari, prin interzicerea traversării camioanelor și tirurilor prin comunitatea lor.

După ce Stana a murit, fiind prinsă între două camioane, oamenii din comunitate s-au revoltat și au decis organizarea unui marș comemorativ. S-au făcut memorii și petiții depune de membrii comunității, s-au organizat întâlniri cu autoritățile din Giurgiu și București pentru a se găsi soluții. Autoritățile nu au găsit soluții pentru oameni, iar comunitatea continuă să fie ignorată.

Grupul de femei rome din Mizil a continuat să facă muncă de monitorizare a agendei locale prin participarea la ședințele lunare ale Consiliului Local și întâlniri cu primăria, astfel încât comunitatea să fie inclusă în proiectele de investiții. Totodată, munca depusă în 2019 pentru obținerea unui spațiu al femeilor rome a avut roade, astfel că la începutul anului 2020 vom lansa cel de-al doilea centru pentru femei rome.

INTERSECȚIONALITATE ȘI ALIANȚE

Intersecționalitatea este un tip de abordare pe care E-Romnja îl implementează încă din primii ani de muncă, atât în comunitate, dar și prin intermediul muncii depuse împreună cu aliate/aliați.

Din 2017 organizăm anual evenimentul **8 Martie Intersecțional** care aduce împreună femei rome din comunitate, activiste, feministe din diferite grupuri și mișcări. Evenimentul organizat își propune ca de fiecare dată să contribuie la o agendă intersecțională și incluzivă în mediul feminist cât și cel rom, aducând în discuție experiențe prin care trec femei din diferite grupuri sau comunități.

În contextul Centenarului României, E-Romnja a organizat sub egida **8 Martie Intersecțional** un eveniment național pentru a marca **cei 100 ani de invizibilitate a femeilor rome în spațiul public și în diferite arii de acțiune**. Am adus împreună 60 de femei rome de la nivel local și/sau național care activează în diferite domenii: muncă comunitară, activism, feminism, artă sau politic.

Tot în acest context am dezvoltat campania **100 de Femei Rome** pentru Centenar, în cadrul căreia am colectat povești ale fetelor și femeilor rome implicate în munca activistă și care **construiesc o istorie feministă romă în România**.

LUCRUL ÎN REȚELE/COALIȚII

Acest concept face parte din munca noastră, întrucât suntem conștiente că problemele femeilor române se manifestă la diferite nivele și în diferite contexte, și în plus, le afectează într-un mod disproporționat. Munca în rețele, coaliiții sau grupuri informale răspunde deseori identităților noastre de gen, etnie și clasă. Cum nu le putem aborda pe toate odată, din pricina lipsei resurselor financiare, a timpului, dar și a expertizei, ne-am decis să acționăm împreună cu diferite grupuri pentru ca solidaritatea și munca noastră colectivă să aibă un și mai mare impact.

Prin urmare, am dezvoltat alianțe cu diferite grupuri și rețele care lucrează pe teme precum: locuire și evacuări forțate, drepturi sexuale și reproductive, violența împotriva femeilor, violența sexuală, egalitatea de gen, comunitatea LGBTQIA+.

În prezent, suntem membre în următoarele rețele formale sau informale:

1. Rețeaua pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva femeilor
2. Coaliția pentru Egalitate de Gen
3. Blocul pentru Locuire
4. Rețeaua Rupem Tăcerea despre Violența Sexuală

Grupul #Mulțumescpentruflori - Cum se scapă de-un viol, domnilor judecători? Acțiune de protest organizată în data de 8 martie împotriva violenței sexuale și a sentințelor date de judecători cu privire la infracțiuni sexuale în care victimele sunt fete minore.

Credit Foto: *Maria Bucurie*

LUCRUL ÎN REȚELE/COALIȚII

Marș anti-rasist de Ziua Rezistenței Romilor (16 mai).

Cu ocazia Zilei Rezistenței Romilor am participat împreună cu tinerele și tinerii din grupul de la Mizil la marșul anti-rasist pentru a atrage atenția asupra rasismului sistemic din România.

Credit Foto: *Arhiva E-Romnja*

Forumul EuroParlamentar pentru Diversitate organizat împreună cu Asociația Mozaic și Centrul Filia.

În societatea românească, persoanele LGBTQIA+, femeile rome și alte grupuri minoritare sunt deseori stigmatizate, abuzate și discriminate multiplu. E-Romnja este organizație aliată în lupta persoanelor LGBTQIA+ pentru respectarea demnității și drepturilor omului.

Evenimentul organizat în contextul alegerilor pentru **Parlamentul European a marcat Ziua Internațională împotriva Homofobiei, Bifobiei și Transfobiei (17 mai)** și a adus împreună candidați de la principalele partide politice înscrise în cursa pentru alegerile europarlamentare în cadrul unei dezbateri pe teme electorale de interes pentru femei, romi și persoane LGBTQIA+, inclusiv rome.

Credit Foto: *MozaicQ*

LUCRUL ÎN REȚELE/COALIȚII

Cade una, cădem toate este un protest organizat împreună cu mai multe persoane și grupuri feministe locale: Feminism România, CUTRA, Dysnomia, E-Romnja, Centrul FILIA, Girl Up România, MozaiQ, Vagenta în contextul tragediei de la Caracal, pentru a blama autoritățile pentru modul în care acționează sau mai bine zis nu acționează și felul în care sancționează cazurile de viol în care fete minore sunt abuzate de adulți.

Credit Foto: **Tudorina Mihai**

Credit Foto: **Andreea Petruț**

Marșul "Împreună pentru siguranța femeilor".

În fiecare an organizăm acțiunea de stradă în cadrul Rețelei împotriva violenței asupra femeilor pentru a trage un semnal de alarmă cu privire la violențele cu care se confruntă fetele și femeile. Ca de fiecare dată, adăugăm sloganul **"Violența nu are Culoare!"** pentru a atrage atenția asupra faptului că pentru fetele și femeile rome sau femeile queer este mult mai dificil să semnaleze situații de violență și să acceseze serviciile destinate victimelor violenței din cauza rasismului instituțional de care se lovesc la orice pas.

Credit Foto: **Paul Alexandru**

Credit Foto: **Raja Van Ik**

Credit Foto: **Raka Van Ik**

LUCRUL ÎN REȚELE/COALIȚII

Simultan, am organizat marșul și la Valea Seacă - aflat la al patrulea an de organizare. An de an ni se alătură din ce în ce mai mulți tineri și tinere, dându-ne speranța că violența asupra fetelor și femeilor nu va mai fi normalizată.

Marșul pentru Dreptul la Locuire.

În octombrie 2019 ne-am alăturat marșului pentru dreptul la locuire organizat de Frontul Comun pentru Dreptul la Locuire care s-a desfășurat în București, în fața Parlamentului.

Locuirea este o problemă des întâlnită în comunitățile în care lucrăm și o regăsim sub diferite forme: supraaglomerare, case fără documente de proprietate, familii în pericol de evacuare, locuire în condiții inadecvate și precare, lipsind infrastructura și condițiile de bază, cum ar fi accesul la apă potabilă.

Protest de Ziua Internațională a Lucrătorilor și Lucrătoarelor Sexuale (2 iunie).

Ne-am solidarizat cu Asociația comunitară a lucrătorilor și lucrătoarelor sexuale din România (SexWorkCall) la primul protest organizat în România, pentru a cere dezincriminarea muncii sexuale și pentru a atrage atenția asupra stigmatizării, violenței și exploatării cu care se confruntă persoanele care practică acest tip de muncă.

PROIECTE STRATEGICE

Ketaniphen - este un proiect de împuternicire și participare adresat fetelor și femeilor din grupurile de inițiativă din Valea Seacă și Mizil, început în 2015 și finanțat de Helsinki Deaconess Institute și partenerii săi. Proiectul reprezintă un model integrat de acțiune ce presupune oferirea de servicii prin intermediul centrului Biroul Femeilor din Valea Seacă, acțiuni de organizare comunitară cu femei și bărbați, fete și băieți pentru a crește accesul acestora la servicii publice fără discriminare, dar pentru a-i învăța să își exercite drepturile. Bugetul total al nivelului anului 2019 a fost de 46.000 €.

În 2018, din cadrul proiectului am dezvoltat inițiativa **Fete E.D.U.C.A.T.E.** care își propune să susțină și să încurajeze fetele rome să își continue școala, dar în același timp să ofere și educație pe subiecte care nu se învață în cadrul școlii formale: educație sexuală, violență, bullying, revenge porn, drepturile fetelor, istoria romilor etc.

E.D.U.C.A.T.E. reprezintă acronimul unor trăsături ce caracterizează fetele rome cu care lucrăm: empatică, diverse, unite, curajoase, activiste, tenace, educate.

Suroritate/Sisterhood - program de mentorat sprijinit prin Fete E.D.U.C.A.T.E., programul de mentorat Sisterhood își propune să aducă la un loc fete tinere rome din comunitățile în care lucrăm, care cu sprijinul voluntarelor noastre "surori mai mari" să dobândească abilități și informații necesare dezvoltării personale. În același timp, programul de mentorat promovează continuarea educației formale prin oferirea unei burse pe parcursul anului școlar. Programul a început în anul 2018 cu un număr de 10 fete cu vârste cuprinse între 13 și 19 ani din comunitățile în care ne desfășurăm activitatea (Valea Seacă, Mizil și Giurgiu), iar în anul 2019 am continuat cu un număr de 13 tinere rome.

PROIECTE STRATEGICE

Phenja - Violența nu are Culoare! - este un proiect demarat în 2016 și susținut financiar de Open Society Foundation cu scopul de a dezvolta instrumente adaptate contextului local, de prevenire și combatere a diferitelor forme de violență împotriva femeilor și fetelor rome și nerome și de a crea o legătură de solidaritate între femeile rome și ne-rome în ceea ce privește problema violenței. În perioada 2018-2020 totalul bugetului este de 140.000 \$. În anul 2019, activitățile noastre s-au concentrat pe organizarea de traininguri cu polițiști și judecători din București, Giurgiu și Bacău, ateliere locale și suport juridic. Prin activitățile realizate ne-am dorit să sensibilizăm atât comunitățile, cât și reprezentanții instituțiilor publice competente cu privire la fenomenul violenței de gen și la dificultățile pe care le întâmpină femeile rome, victime ale violenței domestice.

Femeile Rome Consolidează democrația locală - proiect finanțat încă din 2013 de către **Mama Cash Foundation**. Scopul proiectului a fost acela de a încuraja participarea femeilor rome la nivelul comunității, prin dezvoltarea modelului de intervenție S.O.R.A. care susține și potențează femeile și fetele să aibă un viitor mai bun. Cu o durată de 18 luni și un buget de 50.500 €, proiectul susține atât dezvoltarea organizațională a E-Romnja, cât și dezvoltarea comunitară. Implicarea femeilor în comunitate a avut efecte pozitive, deoarece prin întâlniri lunare și prin discuții referitoare la problemele lor, femeile au început să înțeleagă că multe dintre problemele lor ca femei pot fi diferite de cele ale familiei sau de cele ale comunității, în ansamblu.

PROIECTE REALIZATE ÎN PARTENERIAT

Genders - Platforma de certificare pentru organizații de tineret

prietenosă cu egalitatea de gen - proiect finanțat prin ERASMUS + în perioada 2017-2019, cu un buget total de 18.090 €. Parteneriatul transnațional și-a propus să faciliteze integrarea perspectivei de gen în munca organizațiilor de tineret. În cadrul proiectului, s-au realizat training-uri în cele patru țări în care s-a implementat proiectul, respectiv România, Italia, Spania și Belgia pentru 40 tinere și tineri, lucrători în organizații, și s-a realizat o platformă online care analizează în ce măsură perspectiva de gen/etnică este cuprinsă în organizații.

BeEurope - program de mentorat adresat fetelor/femeilor rome,

migrantelor și refugiatelor pentru o mai bună incluziune în societățile în care trăiesc. Programul a fost derulat în perioada 2017-2019 și a fost finanțat prin ERASMUS+ cu un buget aferent asociației de 17.245 €. Proiectul a fost implementat de către opt parteneri în România, Slovacia, Turcia și Franța și și-a propus colectarea de informații și crearea unei platforme de mentorat pentru fete și femei în cel puțin patru limbi străine care să faciliteze accesul acestora la informații și servicii utile.

ADULT SCHOOLS FOR INCLUSION IN THE DIVERSITY OF ROMA WOMEN

proiect finanțat prin Erasmus KA2 cu un buget în valoare de 800 de euro aferent asociației noastre pentru participarea și contribuția la crearea materialelor proiectului. Proiectul a fost inițiat de asociația Gitanas Feministas por la Diversidad din Spania, împreună cu alți trei parteneri din Franța, Portugalia și România. Acest proiect și-a propus colectarea de informații pe baza experienței fiecărei organizații partenere pentru crearea primei școli virtuale de feminism rom, numită Skola Feminista Romani.

RAPORT FINANCIAR

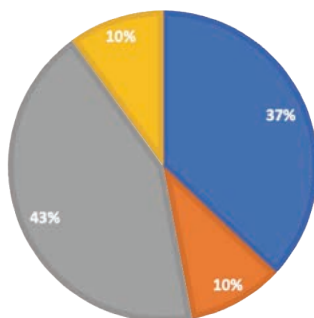
În anul 2019, veniturile totale în E-Romnja au fost de 789.981 lei, astfel:

proiecte finanțate: **742.629,5 lei**
 donații/sponsorizări/alte: **47.351,5 lei**

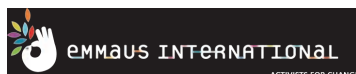
Distribuția cheltuielilor în 2019:

CHELTUIELI

■ personal si contributii la stat ■ administrativ/operationale ■ servicii si activitati ■ transport

Finanțatori în 2019

ECHIPA E-ROMNJA

CARMEN GHEORGHE

Sunt feministă romă și activistă de peste 16 ani. Este visul meu să existe un feminism rom intersecțional care să pornească de la firul ierbii și să scoată din invizibilitate experiențele, nevoile și identitățile femeilor rome. De peste 11 ani dezvolt programe pentru femei rome în diferite domenii. Am cercetat, am studiat, am făcut teren, am lucrat cu femei rome, cu feministe, cu romi în diferite structuri pentru a-mi dezvolta o perspectivă proprie, intersecțională, în care să mă regăsesc. Viața de activistă mi-a adus multe satisfacții, dar și multe momente grele peste care nu aș fi reușit să trec dacă nu trăiam într-un mod colectiv bazat pe valori precum solidaritatea.

GEORGIANA ALDESSA LINCAN

Sunt 7 ani de când prin munca în E-Romnja învăț că doar prin perseverență și munca dintr-o perspectivă feministă intersecțională și la firul ierbii putem construi o mișcare feministă romă puternică și asumată, care să schimbe lucrurile la nivel local, acolo unde se întâmplă cele mai multe abuzuri și unde fetele rome cedează de cele mai multe ori în fața presiunii din partea comunității și a societății. Dacă ar fi să aleg din nou primul job, aș face exact aceeași alegere și îmi doresc să creez spații prin care cât mai multe fete rome să aibă oportunitatea de a face parte dintr-un colectiv feminist intersecțional, în care să își exprime liber ideile și părerile și unde să se simtă susținute indiferent de alegerile lor.

ECHIPA E-ROMNJA

ANCA GEORGIANA NICA

M-am alăturat echipei în 2014, prima dată ca voluntară. Am renunțat la munca mea de corporatistă la birou pentru că dintotdeauna mi-am dorit să fac ceea ce fac acum, iar în E-Romnja mi-am găsit direcția profesională, care să îmi dea și satisfacție personală. Am 35 de ani, am terminat Facultatea de Administrație Publică și Afaceri din cadrul Universității București. Am început și un masterat la SNSPA, dar pe care nu am reușit să îl termin și nici nu îmi doresc prea tare. Sunt romă, sunt activistă și oficial de 6 ani sunt și feministă. Iubesc să fac dezvoltare comunitară într-o manieră feministă care are și parte de servicii sociale, și îmi place să dezvolt relații personale cu oamenii cu care intru în contact prin prisma muncii mele.

CARMEN ALEXE

Am 38 de ani, lucrez în cadrul Departamentului administrativ-financiar din anul 2017, am o fetiță de 9 ani pe care o cresc singură, sunt romă și mă mândresc cu asta. Am renunțat la slujba mea din restaurant, unde câștigam destul de bine, pentru a-mi lua un job cu mai puține ore, dar care-mi oferă mai multă satisfacție și pentru că îmi doream să petrec mai mult timp cu fetița mea care abia începuse școala. Sper să lucrez cât mai mult timp în această asociație, cu aceleași colegi, pe care le apreciez foarte mult. Îmi doresc să avansez, să învăț cât mai multe lucruri noi și să fiu un exemplu bun pentru fetița mea.

LUCIA DINU

Am 41 de ani și sunt mamă a 4 copii și din anul 2016 mi-am îndeplinit dorința de a fi alături de femeile și copiii din comunitate. E o mare bucurie să pot să fiu voluntară, să ajut și eu la rândul meu pe alții și le mulțumesc fetelor că au ales să vină în satul nostru, să ne sprijine și să ne ajute. Fetele de la E-Romnja pe mine personal m-au învățat să fiu puternică și luptătoare. Bunul Dumnezeu să le binecuvânteze și să le răsplătească pentru tot ce fac pentru comunitatea noastră.

ECHIPA E-ROMNJA

ADELINA ESTERA BAICU

Se împlinesc 5 ani de când lucrez în E-Romnja, timp în care am învățat foarte multe lucruri. Am învățat că am drepturi ca femeie de etnie romă, am învățat să nu mai fiu timidă atunci când îmi cer drepturile în calitate de cetățeană și să îmi spun problemele atunci când trebuie. Ușa unei instituții este deschisă atunci când spunem că facem parte dintr-o organizație, suntem primite altfel. Mulțumesc fetelor pentru încurajare, dar mai ales, mulțumesc pentru că au crezut în mine. Îmi doresc ca fiecare comunitate în care E-Romnja lucrează să evolueze și să nu mai existe comunități de romi ignorate de autorități, fără infrastructură, fără apă curentă sau fără electricitate. Dumnezeu să binecuvânteze pe fiecare colegă în parte.

LAURA SANDU

Mă numesc Laura Sandu, am 25 de ani și am terminat un liceu cu profil economic, iar acum lucrez ca facilitatoare comunitară. Am făcut voluntariat în E-Romnja încă de când fetele au început să lucreze la noi în comunitate. M-a interesat lucrul acesta, deoarece îmi place să învăț lucruri noi. Din anul 2019 am început să lucrez cu asociația E-Romnja mai profund, să activez ca feministă romă în comunitate și să lucrez cu grupuri de femei rome din Mizil. Mă simt mândră de mine doar atunci când reușesc să rezolv problemele din comunitate și să văd schimbări în bine.

Credit Foto: *Augustina Iohan, Arhiva E-Romnja*

ECHIPA E-ROMNJA

STELUȚA SLATE

Colaborarea Școlii Gimnaziale nr. 3 din Giurgiu, unde mi-am desfășurat activitatea în ultimii 10 ani, cu Asociația E-Romnja, a reușit să vină în sprijinul copiilor și părinților romi din comunitatea de spoitori. Astfel, am putut desfășura activități de educație sexuală prin care ne-am dorit să informăm femeile rome din comunitate despre metode de contracepție, am avut acțiuni privind anti-violența în școală, atât în rândul fetelor tinere rome și nerome, dar și în rândul băieților. Am participat cu elevii și părinții la acțiuni de promovare a importanței educației în comunitate, dar și de promovare a culturii și identității rome în rândul comunității și nu numai. La nivelul comunității rome din Giurgiu, pe parcursul anului 2019, am organizat mici grupuri de inițiativă locală formate din femei rome, pe care le-am sprijinit în a face demersuri la autoritățile publice locale pentru rezolvarea problemelor legate de infrastructură, drumuri, rețea de electricitate, apă, canalizare. Colaborarea mea cu Asociația E-Romnja a fost un punct de plecare în definirea mea ca persoană, prin munca și provocările acțiunilor am înțeles cine sunt și ce vreau să fac atât în viața personală, cât și cea profesională. Cu fetele am învățat să am curajul să cer ce am nevoie, am învățat să învăț din experiențele oamenilor din jurul meu. Am învățat să fiu femeie, am realizat cât sunt de puternică ca femeie într-o lume a bărbaților.

LĂCRIMIOARA CĂLIN

Mă numesc Călin Lăcrămioara Mariana, am 47 de ani și colaborez cu E-Romnja de aproximativ 5 ani. Prin implicarea mea în comunitate de când colaborez cu E-Romnja prima schimbare a fost a mea. Rolul meu în comunitate este de a schimba, de a informa, de a susține femeile în toate problemele pe care le întâmpină și de a le îndruma către autorități.

ECHIPA E-ROMNJA

ELISA DINU

Numele meu este Elisa și am 19 ani. Am cunoscut echipa E-Romnja în anul 2017 și tot atunci am ales să fiu voluntară în cadrul acestei asociații. Aici am întâlnit oameni noi, frumoși, deschiși, cu mentalități diferite față de cele ale oamenilor din comunitatea în care trăiesc. Îmi amintesc de percepțiile mele, de felul meu de a fi și îmi dau seama cât de mult m-am schimbat. Acum că fac parte din echipă, pot spune că simt că am devenit o persoană mai puternică, am învățat să îmi pot exprima opiniile și îmi pot cere drepturile și să lupt pentru drepturile celorlalți. Mă bucur că am evoluat și că am învățat toate aceste lucruri de la niște femei puternice, cu un suflet mare și deschis. Vreau să rămân cât mai mult alături de E-Romnja, să fiu alături de tinerii din comunitatea mea, să învățăm multe lucruri, să ne schimbăm împreună pentru un viitor mai bun.

ADRESĂM MULȚUMIRI SPECIALE

- femeilor, tinerelor și tinerilor din grupurile noastre de inițiativă din comunitățile din Mizil și Valea Seacă;
- fetelor și mentorelor din programul Sisterhood, precum și altor voluntari și voluntare care au contribuit la acțiunilor noastre;
- tuturor persoanelor care au făcut donații individuale (bani, redirecționarea a 2% sau 3,5% din venit, produse, echipamente);
- aliatelor și aliaților în lupta noastră comună și tuturor celor care ne urmăresc și ne încurajează să ne continuăm lupta și nu în ultimul rând, mulțumim finanțatoarelor și finanțatorilor noștri care ne sunt alături în mod constant.

E-Romnja - Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome

 +40 31 425 19 92

 office@e-romnja.ro

 /E-Romnja

www.e-romnja.ro

Alăturați-vă misiunii noastre de împuternicire a fetelor și femeilor rome, donând aici:

CONT RON: RO67RZBR 0000 0600 1518 6865

CONT EURO: RO64RZBR 0000 0600 1757 0694

[PayPal.Me/ERomnja](https://www.paypal.com/donate/?url=https%3A%2F%2Fwww.e-romnja.ro)